EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

أذكار الطعام والشراب

Adhkār al-Ṭaʿām wa-l-Sharāb

POMENIRILE LA MÂNCARE ȘI BĂUTURĂ

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

Pomenirile la mâncare și băutură

أذكار الطعام والشراب

Adhkār al-Ṭaʿām wa-l-Sharāb

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: أذكار الطعام والشراب
Ediția I
© 2026 Institutul Tawhid, pentru traducerea în limba română.
Ediția-sursă: ʿAbd al-Razzāq ibn ʿAbd al-Muḥsin al-Badr, Adhkār al-Ṭaʿām wa-l-Sharāb, Dār al-Maḥajjah.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Pomenirile la mâncare și băutură

بسم الله الرحمن الرحيم

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Din Sunnah face parte ca musulmanul să spună, atunci când începe să mănânce sau să bea: *„Bismillāh”* — *„În numele lui Allah”* —, pentru a fi păzit și ocrotit și pentru ca hrana și băutura să îi fie binecuvântate.
Al-Bukhārī și Muslim au relatat în Ṣaḥīḥ-urile lor de la ʿUmar ibn Abī Salamah, Allah să fie mulțumit de el, care a spus:

> *„Eram un băiat aflat în grija Trimisului lui Allah ﷺ, iar mâna mea umbla prin tot vasul. Trimisul lui Allah ﷺ mi-a spus: «Băiete, pomenește numele lui Allah, mănâncă cu dreapta și mănâncă din ceea ce se află în fața ta!» De atunci, acesta a rămas felul meu de a mânca.”*[1]

Pomenirea numelui lui Allah la masă are numeroase foloase. Printre ele se află binecuvântarea hranei. În Sunan Abī Dāwūd, Sunan Ibn Mājah și în alte culegeri s-a relatat de la Waḥshī ibn Ḥarb ibn Waḥshī, de la tatăl său, de la bunicul său, Allah să fie mulțumit de el:

> *„Companionii Profetului ﷺ au spus: «O, Trimis al lui Allah, noi mâncăm, dar nu ne săturăm.» El a întrebat: «Poate că mâncați separat?» Ei au răspuns: «Da.» El a spus: «Adunați-vă la masă și pomeniți numele lui Allah asupra hranei; astfel vă va fi binecuvântată!»”*[2]

1 Ṣaḥīḥ al-Bukhārī (5376) și Ṣaḥīḥ Muslim (2022).
2 Sunan Abī Dāwūd (3764) și Sunan Ibn Mājah (3286).

Un alt folos al pomenirii numelui lui Allah la masă este alungarea și îndepărtarea lui Șeitan, astfel încât să nu poată lua parte la hrana omului. În Ṣaḥīḥ Muslim, Ḥudhayfah, Allah să fie mulțumit de el, a relatat:

> *„Când eram de față la o masă împreună cu Profetul ﷺ, nu întindeam mâinile până când Trimisul lui Allah ﷺ nu începea și nu își întindea mâna. Odată, când eram cu el la masă, a venit o fată de parcă era împinsă din urmă. Ea s-a dus să își pună mâna în mâncare, dar Trimisul lui Allah ﷺ a prins-o de mână. Apoi a venit un beduin, tot de parcă era împins din urmă, iar el l-a prins de mână. Atunci Trimisul lui Allah ﷺ a spus: «Șeitan socotește că îi este îngăduită mâncarea asupra căreia nu este pomenit numele lui Allah. El a adus-o pe această fată pentru a putea mânca prin ea, dar eu am prins-o de mână. Apoi l-a adus pe acest beduin pentru a putea mânca prin el, dar eu l-am prins de mână. Pe Cel în Mâna Căruia se află sufletul meu, mâna lui Șeitan se află în mâna mea, împreună cu mâna ei!»”*[3]

Într-un alt hadith este stabilit că, atunci când musulmanul nu pomenește numele lui Allah la intrarea în casă și la masă, Șeitan spune: *„Ați găsit loc de înnoptare și cină.”*

Aceasta arată că pomenirea numelui lui Allah îl alungă pe Șeitan și îl împiedică să intre în casă și să ia parte la mâncare și la băutură. În acest loc îi este de ajuns musulmanului să spună *„Bismillāh” — „În numele lui Allah”*. Cât despre adăugarea cuvintelor *„al-Raḥmān al-Raḥīm” — „Cel Milostiv, Îndurător” —*, nu este stabilit niciun hadith de la Profet ﷺ care să o prevadă aici.

3 Ṣaḥīḥ Muslim (2017).

Dacă musulmanul uită să pomenească numele lui Allah la începutul mesei, îi este prescris să spună, atunci când își amintește în timpul ei: *„Bismillāhi awwalahu wa-ākhirahu” — „În numele lui Allah, la începutul și la sfârșitul ei”.* Abū Dāwūd, Ibn Mājah și alții au relatat de la ʿĀʾishah, Allah să fie mulțumit de ea, că Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

إذا أكل أحدكم فليذكر اسم الله تعالى، فإن نسي أن يذكر اسم الله تعالى في أوله فليقل: بسم الله أوله وآخره

„Când unul dintre voi mănâncă, să pomenească numele lui Allah Preaînaltul. Dacă uită să pomenească numele lui Allah Preaînaltul la început, să spună: «În numele lui Allah, la începutul și la sfârșitul ei!»”[4]

Acest hadith arată că momentul pomenirii numelui lui Allah este înainte de a începe să mănânci. Dacă musulmanul uită atunci, îi este de ajuns să îl pomenească în timpul mesei, folosind formula menționată în hadith.
Într-un hadith al cărui lanț de transmitere este slab se spune că Șeitan varsă ceea ce are în pântece atunci când musulmanul rostește această formulă. Este relatarea consemnată de Abū Dāwūd și al-Nasāʾī de la Umayyah ibn Makhshī, Allah să fie mulțumit de el, care a spus:

4 Sunan Abī Dāwūd (3767) și Sunan Ibn Mājah (3264). Al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a declarat autentic în Ṣaḥīḥ al-Jāmiʿ (380).

„Trimisul lui Allah ﷺ ședea, iar un om mânca fără să pomenească numele lui Allah. Din mâncarea lui nu mai rămăsese decât o îmbucătură. Când a ridicat-o spre gură, a spus: «În numele lui Allah, la începutul și la sfârșitul ei!» Atunci Profetul ﷺ a râs, apoi a spus: «Șeitan a continuat să mănânce împreună cu el. Dar când a pomenit numele lui Allah, a vărsat ceea ce avea în pântece.»"[5]

Însă hadithul este slab; l-au socotit slab al-Ḥāfiẓ Ibn Ḥajar și alții. Cât despre pomenirea numelui lui Allah în timpul mesei, de către cel care a uitat, prin cuvintele *„Bismillāhi awwalahu wa-ākhirahu"*, aceasta este stabilită, după cum arată hadithul anterior.

Apoi musulmanul trebuie să Îl laude pe Allah, Cel Măreț și Preaînalt, după ce termină de mâncat sau de băut, căci Allah este mulțumit de robul Său când acesta face astfel. Muslim a relatat în Ṣaḥīḥ-ul său de la Anas ibn Mālik, Allah să fie mulțumit de el, că Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

إن الله ليرضى عن العبد أن يأكل الأكلة فيحمده عليها، أو يشرب الشربة فيحمده عليها

„Allah este mulțumit de robul care mănâncă o masă și Îl laudă pentru ea sau bea și Îl laudă pentru băutura sa."[6]

În Sunnah au fost transmise mai multe formule de laudă după masă. Dacă musulmanul le poate memora și le poate rosti când pe una, când pe alta, aceasta este, fără îndoială, mai deplin pentru el și înseamnă o urmare mai desăvârșită a Profetului său ﷺ. Dacă nu poate, să nu neglijeze măcar să spună după masă: *„Al-ḥamdu li-llāh"* — *„Laudă lui Allah!"* Acestea sunt cuvinte măreațe, binecuvântate și iubite de Allah, Cel Măreț și Preaînalt.

5 Sunan Abī Dāwūd (3768). A se vedea: Irwāʾ al-Ghalīl (7/26).

6 Ṣaḥīḥ Muslim (2734).

Printre formulele de laudă după masă care sunt stabilite se află ceea ce au relatat Abū Dāwūd și al-Tirmidhī de la Muʿādh ibn Anas, Allah să fie mulțumit de el: Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

من أكل طعاما ثم قال: الحمد لله الذي أطعمني هذا الطعام ورزقنيه من غير حول مني ولا قوة، غفر له ما تقدم من ذنبه

„Cine mănâncă, apoi spune: «Laudă lui Allah, Care m-a hrănit cu această mâncare și mi-a dăruit-o fără vreo putere sau forță din partea mea», îi sunt iertate păcatele de mai înainte."[7]

Printre ele se află și ceea ce a relatat al-Bukhārī de la Abū Umāmah, Allah să fie mulțumit de el: când se strângea masa Profetului ﷺ, el spunea:

الحمد لله كثيرا طيبا مباركا فيه، غير مكفي ولا مودع ولا مستغنى عنه ربنا

„Laudă lui Allah, laudă multă, bună și binecuvântată! O laudă care nu este îndeajuns, la care nu renunțăm și de care nu ne putem lipsi, Stăpânul nostru!"[8]

Prin cuvintele *„nu este îndeajuns, la care nu renunțăm și de care nu ne putem lipsi"* se înțelege lauda. Este ca și cum ar fi spus: o laudă multă, care nu este îndeajuns și la care nu renunțăm; nu ne putem lipsi de această laudă.

7 Sunan Abī Dāwūd (4023) și Sunan al-Tirmidhī (3458). Al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a socotit bun în Ṣaḥīḥ al-Jāmiʿ (6086).

8 Ṣaḥīḥ al-Bukhārī (5458).

O altă formulă transmisă în această privință este ceea ce au relatat Aḥmad și alții de la ʿAbd al-Raḥmān ibn Jubayr. Acestuia i-a povestit un om care l-a slujit pe Trimisul lui Allah ﷺ timp de opt ani că îl auzea pe Trimisul lui Allah ﷺ spunând *„Bismillāh”* când îi era adusă mâncarea, iar când termina, spunea:

اللهم أطعمت وأسقيت، وأغنيت وأقنيت، وهديت وأحييت، فلك الحمد على ما أعطيت

„O, Allah, Tu ne-ai hrănit și ne-ai dat să bem, ne-ai îndestulat și ne-ai dăruit bunuri, ne-ai călăuzit și ne-ai dat viață. A Ta este lauda pentru ceea ce ai dăruit!”[9]

Când musulmanul ia masa prin care își întrerupe postul, este recomandat să spună: *„Dhahaba al-ẓamaʾu wa-btallati al-ʿurūqu wa-thabata al-ajru in shāʾa Allāh” — „Setea a dispărut, venele s-au umezit și răsplata s-a statornicit, cu voia lui Allah”.* Abū Dāwūd a relatat de la Ibn ʿUmar, Allah să fie mulțumit de el, care a spus:

كان رسول الله صلى الله عليه وسلم إذا أفطر قال: ذهب الظمأ وابتلت العروق وثبت الأجر إن شاء الله

„Când Trimisul lui Allah ﷺ își întrerupea postul, spunea: «Setea a dispărut, venele s-au umezit și răsplata s-a statornicit, cu voia lui Allah.»”[10]

Sunnah a transmis și diferite rugi pentru cei care oferă mâncare. Este recomandat ca musulmanul să memoreze dintre ele

9 Al-Musnad (4/62). Al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a declarat autentic în Ṣaḥīḥ al-Jāmiʿ (4768).

10 Sunan Abī Dāwūd (2357). Al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a socotit bun în Ṣaḥīḥ al-Jāmiʿ (4678).

ceea ce îi este ușor și să le rostească pentru cel care îl găzduiește sau îi oferă hrană.
Printre aceste rugi se află relatarea lui Muslim în Ṣaḥīḥ-ul său de la al-Miqdād, Allah să fie mulțumit de el, care a spus: *„Am venit eu și doi prieteni ai mei, iar foamea ne slăbise auzul și vederea. Am mers la Profet ﷺ..."* El a povestit hadithul pe larg; în el se află ruga Profetului ﷺ:

اللهم أطعم من أطعمني واسق من سقاني

„O, Allah, hrănește-l pe cel care m-a hrănit și dă-i să bea celui care mi-a dat să beau!"[11]

Tot printre ele se află ceea ce a relatat Muslim de la ʿAbd Allāh ibn Busr, Allah să fie mulțumit de el, care a spus:

> *„Trimisul lui Allah ﷺ a poposit la tatăl meu. I-am adus mâncare și un fel numit waṭbah [adică ḥays, un amestec de curmale, lapte închegat și uscat și unt clarificat], iar el a mâncat. Apoi i s-au adus curmale; le mânca și punea sâmburii între cele două degete, apropiind arătătorul și degetul mijlociu. Apoi i s-a adus o băutură, a băut și i-a dat-o celui din dreapta sa. Tatăl meu, ținând de frâul animalului său, a spus: «Roagă-te lui Allah pentru noi!» El a spus: «O, Allah, binecuvântează pentru ei ceea ce le-ai dăruit ca mijloace de trai, iartă-i și ai milă de ei!»"*[12]

11 Ṣaḥīḥ Muslim (2055).
12 Ṣaḥīḥ Muslim (2042).

Abū Dāwūd a relatat de la Anas ibn Mālik, Allah să fie mulțumit de el, că Profetul ﷺ a venit la Saʿd ibn ʿUbādah. Acesta a adus pâine și ulei, iar Profetul ﷺ a mâncat, apoi a spus:

أفطر عندكم الصائمون، وأكل طعامكم الأبرار، وصلت عليكم الملائكة

„Cei care postesc să își întrerupă postul la voi, cei drepți să mănânce din hrana voastră, iar îngerii să se roage pentru voi!”[13]

Cât de frumos este ca musulmanul să respecte bunele maniere ale mesei și pomenirile ei, pentru ca hrana să îi fie mai binecuvântată, mai plăcută și mai ușor de mistuit!

13 Sunan Abī Dāwūd (3854). Al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a declarat autentic în Ṣaḥīḥ Abī Dāwūd (3263).

ADHKĀR AL-ṬAʿĀM WA-L-SHARĀB

RECUNOȘTINȚĂ ȘI BINECUVÂNTARE

Pomenește numele lui Allah când începi și laudă-L când termini.

Rugi și bune maniere la masă, explicate prin relatări din Sunnah: pentru hrană, băutură, întreruperea postului și cei care ne primesc la masa lor.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro